

Atrain & Nord

Kevät 2018

ROMAANIT, NOVELLIT, DEKKARIT

9789523153516 Tarvainen, Ilkka: *Suurinta elämässä*

Ilkka Tarvaisen esikoisromaani tapahtuu parin iltapäivän tunnin aikana kasarmin tuvassa kesäkuussa 2000. Teos luo näkökulmia seksuaalisuuteen neljän erilaisen miehen kautta. Yksi on täysin kokematon ja yrittää sitä epätoivoisesti peittää, toinen kaiken mahdollisen kokenut, kolmas naisensa tossun alla, ja neljännestä, lapsen tasolle jääneestä, on tullut naisten leikkikalua.

Kun nuoret miehet ottavat mittaa toisistaan, sanailu saa yllättävän käänteen. Peitetyt, kipeät salaisuudet paljastuvat yksi toisensa jälkeen ja jättävät pysyvät vaikutuksen teoksen minäkertojan ajatusmaailmaan.

9789523153523 Varis, Markku: *Sammakkolampi*

Oli sammakoita kasvava lampi ja oli kylä sen ympärillä ja Kaisa Karoliina, jonka isoäiti oli sammakon kudusta syntynyt. Kun Kaisa Karoliina varttui, kylä hänen ympärillään muuttui – niin kuin koko Lappi 1900-luvulla. Mutta yksi asia ei muuttunut: Kaisa Karoliinan kyky nähdä asioita, joita muut eivät nähneet.

Sammakkolampi on kuvaus pienen lappilaiskylän synnystä ja kehityksestä nykyiselleen aikojen saatossa. Kirjoittaja Markku Varis on sijoittanut tapahtumat kotimaisemiinsa Sodankylään. Häneltä on aikaisemmin ilmestynyt tieteellisiä teoksia sekä Nordbooksin julkaisemana episodiroomaani *Pena Peura* ja eräkertomusten kokoelma *Saalistus*. Molemmista teoksista tuttuja hahmoja esiintyy myös *Sammakkolammessa*.

9789523153653 Paso, Eero: Kylmän talven tapahtumat

Kylmän talven tapahtumat on pohjoinen roadmovie, kertomus työttömäksi jääneen Antero Koirakankaan ja tämän, aivan sattumalta kapakanpöydässä kohtaamien Teuvo Hämeenkorven ja Jaakko Pyhäojan talvisesta matkasta Ruijan äärimmäisille rannoille.

Se on kertomus levottoman parakkielämän tuomasta väliaikaisuuden ja kodittomuuden tunteesta. Mutta se kertoo myös työstä. Kalatehtaalla työtä tekevien miesten ja naisten arjesta, pitkiksi venyvistä päivistä, mutta myös niistä pienistä juhlahetkistä joita kalatyöläiset aina joskus itselleen suovat.

Kylmän talven tapahtumat on myös kertomus Antero Koirakankaan kujanjuoksusta, haaveista, toiveista, ja ankarista pettymyksistä tämän yrittäessä löytää paikkaansa maailmasta. Romaanin keskeiset tapahtumat sijoittuvat Ouluun ja Ruijan karuille rannoille, 1970–80-luvun taitteeseen.

9789523153608 Haarakangas, Kauko: Elämä on. Senioritarina.

Unto ja Raija ovat aviopari, joiden työstä eläköitymistä ja seniorielämään sopeutumista kirjassa seurataan. Kirjassa on koskettavaa dramatiikkaa, huumoria, yllätyksellisyyttä ja elämänfilosofista pohdintaa. Unton ja Raijan yhteiseloon sisältyy niin onnea, murheita, elämään kuuluvia kähinöitä kuin koomisia tai tunteita järjestyttäviä tapahtumia. Eläkeläispariskuntamme pyrkii pysyttelemään globalisoituvan ja digitalisoituvan yhteiskunnallisen menon matkassa. He haluavat kuitenkin elää yhdessä omalla tavallaan menneitä murehtimatta ja tulevaisuutta pelkäämättä. Heidän elämisenohjeekseen on vaikeuksien kautta muotoutunut, että on hyväksyttävä itsensä ja oma kehityshistoriansa sekä pyrittävä elämään täydesti mukana tässä hetkessä. Näin on, sillä "elämä on".

Kirja tarjoaa lukijalle psykologista näkökulmaa vanhenemiseen ja Unton ja Raijan kokemuksiin perustuvia elämisen vinkkejä.

Kirjoittaja on itsekin seniorielämää elävä psykologian tohtori, perheterapeutti, terapiakouluttaja ja työnohjaaja.

9789523153646 Haavisto, Maija: Perhonen vatsassa. Nuortenromaani

Vähän ennen näytelmäkerhon ensi-iltaa kasiluokkalainen Tuulia sairastuu Crohnin tautiin. Tärkeintä on, etteivät kaverit saa tietää kivuista ja ripulista, ei edes paras ystävä Sirja. Roolipeleihin hurahtaneen Anitta-tädin kanssa voi sentään puhua vapaasti, ja kesälomalla löytynyt uusi harrastus vie sairastamista pakoon kuulokemaailmaan.

Peruskoulun viimeiseksi vuodeksi Tuulialla on suunnitelma. Uudessa koulussa hän voi aloittaa puhtaalta pöydältä ja keksiä itsensä uudelleen, vaikka sellaiseksi kuin tyylikäs ja salaperäinen Helmi.

Tuulia ei ole ainoa, joka piilottelee jotain itsestään, mutta pian sairaus vaatii järeämpiä valheita. Menivätkö ne jo liian pitkälle?

Maija Haavisto (s. 1984) on Amsterdamissa asuva helsinkiläiskirjailija, jolta on aiemmin julkaistu kuusi aikuistenromaanin, viisi tietokirjaa, runokokoelma ja lastenkirja. Valtaosa hänen teoksistaan käsittelee pitkäaikaissairauksia.

9789523153530 Aho, Henry: Harmillisia juttuja

"Niemelään syntyi poikavauva. Se oli limainen ja huusi kuin Perkele. Isä ei tuntenut synnytystoimenpiteiden periaatteita ja pyörtyi nähdessään poikansa. Myöhemmin, kun pappi kysyi nimeä, isä vastasi Hamurabi."

Lyhyitä tarinoita, melkein minuuttinovelletteja , yllätyksellisiä avauksia , havaintoja ja näkökulmia – vähän outohan tämä maailma on jos sitä vain uskaltaa pysähtyä katselemaan.

9789523153639 Koivisto, Aura: Nainen ja sylikoiras. Novelleja ja tarinoita.

Metsähiiren kokoinen mies. Runonsa menettävä runoilija. Multaa ja kariketta popsiva nainen. Veli, jolla on koiran hajuaisti, ja äiti, jolla on tuuheita häntä.

Kirjan tarinat kertovat erikoisista persoonista – tai tavallisista ihmisistä, jotka joutuvat erikoisiin tilanteisiin. Joskus evoluutio yllättää, omatunto ahdistaa tai yhteiskunta näyttää voimansa. Koska elämään kannattaa sopeutua, jokainen yrittää löytää omat selviytymiskeinonsa. Se ei aina ole helppoa, ja seuraus voi olla tässä: poloinen ihminen päätyy satiiriin sankariksi.

9789523153585 Häkkinen, Kari: Luukkaan evenkeliumi

Marjaniemeläisessä omakotitalossa ei nukuta, kun öinen laitapuolen kulkija saapuu ulko-
ovelle mukanaan ääri rajoille ärsytetty ja nälkään kuolemaisillaan oleva Pittbull-terrieri.
Jälki on rumaa katseltavaa – ja niinpä Itäkeskuksen poliisilaitoksen parivaljakko Sakari
Vaarala ja Helena Riihioja saavat tehtävän. Vainajan nilkkaan kiinnitettyssä nimilapussa ei
lue syyttömänä syntynyt tai sijaiskärsijänä kuollut. Riittää, kun siinä roikkuu
sosiaaliturvatunnus. Silti – aina ei ole koira karvoihin katsomista!

Kirja on Vaarala -dekkarisarjan neljäs osa.

RUNOT

9789523153554 Aalto, Markku: Pitkän marssin askeleita

Markku Aallon kahdeksas runokokoelma Pitkän marssin askeleita on kirja kylmistä
karkuretkistä, paon mahdottomuudesta ja surusta, joka lopulta pakottaa puhumaan
suoraan sydäimestä, kuin ihminen ihmiselle.

Markku Aalto (s. 1970) on helsinkiläinen runoilija ja kustannuspäällikkö. Hän on
valmistunut Helsingin yliopistosta filosofian maisteriksi vuonna 2001 pääaineenaan
teoreettinen filosofia. Aalto toimii kirjallisuus- ja kulttuurilehti Särön runovastaavana.
Hänen runojaan on julkaistu myös mm. Parnassossa, Nuoressa Voimassa, Tuli & Savussa
ja useissa antologioissa.

**9789523153561 Suvilehto, Pirjo: Morfeuksen koirat Paris–Berlin
(Kuvat: Reijo Kärkkäinen)**

Kirjailija ja runoilija Pirjo Suvilehto yhdistelee suvereenisti pop-kuvastoa, beatpoljentoa ja
talliromantiikkaa; samalla kertaa arki ja korkeakulttuuri kohtaavat samaisessa
poninlannan tuoksussa. Taiteilija Reijo Kärkkäisen harkitut kuvitukset runoteoksen
sivuilla jakavat runoilijan kanssa yhteistä sielunmaisemaa. "Suvilehto kirjoittaa
mantereista, joiden välissä on hiljaisuus, ja hiljaisuus on maailma itsessään. Uni ja mielen

sokkelo ovat runojen kosmos, jossa asuvat ponit, Pariisi ja Dylan. Uudet tekstit seuraavat Suvilehdon edellisen teoksen Morfeuksen koirien (2013) tassunjälkiä. Maailma on sama, mutta eri. Kosmokseen on nyt astunut pyhyiden läsnäolo, muiden läsnäolojen lisäksi." – *Toimittaja ja kriitikko Jyri-Jussi Rekinen*

9789523153578 Puškin, Aleksandr: Moskovasta Kaukasukselle. Valitut runot 1815–1836. Kääntänyt Olli Hyvärinen.

Puškinin saavuttama kestävä asema Venäjällä, erityisesti runoudessa, on läntisemmässä Euroopassa jotenkin käsittämätön. Puškin saattaa olla liian venäläinen – siis liian syvällä venäläisessä kulttuurissa ja venäjänkielessä, sen luontaisessa runollisuudessa – jotta voisimme häntä täysin ymmärtää. Puškin on itse lausunut suurin piirtein näin: "Runouden, herra varjeltoon, on oltavakin tyhmää!" – ja "Puhekieli on järjen ensimmäinen tunnusmerkki" – ja senkin hän on sanonut, että runous on moraalin yläpuolella tai ainakin aivan muuta tekoa.

Kääntäjältä: "Alunperin tarkoitus oli yrittää suomentaa niin pitkälle kuin mahdollista mittaan. Matkan edetessä tätä muuttia, sen ankaruutta – jonka soveltamisessa Puškin on suvereeni mestari – olen katsonut hyväksi monin paikoin lieventää, olkoon se suotavaa tai väärin. "

LASTENKIRJAT

9789523153547 Kämäräinen, Pekka: Pupu Pitkäkoipi seikkailee jälleen – uusia eläinsatuja (Kuvitus: Arvinen, Mari)

Pupu Pitkäkoiven öisillä retkillä sattuu huimia seikkailuja. Pakkasukko kohoaa kuusen alta ja haastaa Pupun kilpasille. Rosvot joutuvat kiipeliin Pupun ansiosta ja palomieheksikin se joutuu. Joskus nukkumapaikan alta alkaa kuulua murahtelua, joskus nukkuja huomaa olevansa onkimiesten veneessä. Metsässä Pupu törmää tietenkin ilvekseen ja majavaan, karhuun ja kettuun. Pupusta tulee suuri sankari, kun se Olli Oravan kanssa pyytää koko metsän väen apuun ja pelastaa kotimetsän hirviön kynsistä. Utelias Pupu menee mukaan lasten leikkeihin jäälle, osallistuu naamiaisiin ja tekeytyy lemmikkieläimeksi. Satumaisia satuja ovat tarinat Peikkolan luolassa ja Tanssivat keijut.

Kuvittaja Mari Arvinen on luonut näille 20:lle Pekka Kämäräisen tarinalle aivan uuden, viehättävän värimaailman.

9789523153592 Honkakoski, Päivi ja Wang, Ludi: Prinzessin Ebba

Teos on saksankielinen käännös tekijöiden v. 2015 ilmestyneestä Prinsessa Ebba -kirjasta.

Prinsessa Ebba on tositarina perustuva kuvitettu satukirja suomalaisesta tytöstä josta tulee oikea prinsessa. Vuonna 1850 syntynyt oululainen Ebba Lavonius meni naimisiin Saksan keisarihuoneen jäsenen, prinssi Albrecht zu Solms-Braunfelsin kanssa. Jäätyään leskeksi Ebba muutti Italiaan ja kuoli köyhtyneenä Roomassa 1927. Tarinassa Ebba muistelee elämäänsä.

TIETOKIRJAT, ESSEET

9789523153622 Kuosma, Tapio: Kansainväliset vammaisoikeudet

Vammaiset ihmiset ovat maailman suurin ja syrjityin ihmisryhmä. Vammaisten ihmisten osuus maailman väestöstä on arviolta 15 prosenttia. Suomessa vuoden 2015 tilaston mukaan Kelan vammaisuuksia sai 314 114 henkilöä. Vammaisten ihmisten oikeudet ja vapaudet määritellään yhtäältä valtion sisäisessä lainsäädännössä ja toisaalta kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskeva yleissopimus (vammaisoikeussopimus) hyväksyttiin YK:n yleiskokouksessa 13. joulukuuta 2006. Yleissopimus tuli voimaan kansainvälisesti 3. toukokuuta 2008, kun 20 valtiota oli hyväksynyt ja ratifioinut sopimuksen. Suomi allekirjoitti vammaisoikeussopimuksen 30.3.2007. Eduskunta hyväksyi yleissopimuksen ja pöytäkirjan 3. päivänä maaliskuuta 2015. Tasavallan presidentti ratifioi ne 10. huhtikuuta 2015. Yleissopimus ja sen valinnainen pöytäkirja tulivat voimaan 10. päivänä kesäkuuta 2016.

Vammaisoikeussopimus määrittelee vammaisten oikeuksien vähimmäistason. Tämä tarkoittaa, että vammaisoikeussopimus ei vaikuta sellaisiin määräyksiin, jotka paremmin edistävät vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista ja jotka voivat sisältyä sopimuspuolen lainsäädäntöön tai kyseisessä sopimuspuolella voimassa olevaan kansainväliseen oikeuteen.

Kansainväliset vammaisoikeudet -teoksessa selvitetään ja analysoidaan kaikki yleissopimuksessa tarkoitetut vammaisoikeudet ja -vapaudet. Selvityksen kohteina ovat myös yleissopimuksen valinnaisella pöytäkirjalla vahvistettu yksilövalitusoikeus. Tietokirja sisältää yhteenvedot korkeimman hallinto-oikeuden vammaispalvelua koskevista vuosikirjaratkaisuista vuodesta 2000 alkaen.

Tietokirjan tekijä, oikeustieteen lisensiaatti Tapio Kuosma on Suomen tietokirjailijat ry:n ja Espoon Kirjailijat ry:n jäsen. Hän on työskennellyt aikaisemmin muun ohella ulkoasiahallinnon palveluksessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

9789523153615 Paloheimo, Matti: Hulluuksista. Esseitä

Kun jokin ilmiö äityy äärimmäisyyksiin, voiko sitä kutsua hulluudeksi? Matti Paloheimo tarkastelee tällaisia kaikille tuttuja ilmiöitä ja pohtii, milloin on menty yli äyräiden ja hulluuden raja ehkä ylittynyt. Lääketieteellisistä arvioista ei ole kysymys. Milloin urheiluhullu ei enää ymmärrä intoilunsa rajoja? Voiko olla tolkuttoman isänmaallinen? Jos koko elämä täyttyy seksistä, onko se seksihulluutta? Entä elämä tiukasti uskonnon ehdoilla? Kysymykset ovat vaikeita, vastauksia ei aina ole. Onneksi hulluuksien äärellä voi myös nauraa.

9789523153202 Taipale, Riitta: Elokerta ennen –Vermlannin suomalaismetsissä

Teos koostuu kertomuksista, jotka on tallennettu vuonna 1948 Vermlannin ja Norjan rajalla Rördåforsissa. Kolmen miehen kertomuksissa lähinnä Rautalammin suurpitäjästä Vermlannin metsiin muuttaneiden suomalaisten kieli ja kulttuuri elävät rikkaina ja kiehtovina.

Kirjassa maalari Johannes Johansson Oinoinen eli Niit'ahon Jussi tunnetun kielenoppaan Kaisa Vilhaisen poika Karl Persson ja Väl'ahon isäntä Gustav Pålsson kertovat elämästä Vermlannin suomalaismetsissä. Saamme tietää, miten poltettiin kaskea, ammuttiin karhuja, lämmitettiin savutuvan uunia, sodittiin ja tapeltiin, tehtiin taikoja, luettiin loitsuja ja erotettiin pareja toisistaan. Kertomusten aiheita ovat myös tarinat Puro-Juhon elämästä ja uroteoista, Wetterstrandin ja metsän peikon kohtaamisesta sekä monet muut suullisen perinteen helmet.

Riitta Taipale on tutkinut lisensiaatintyössään vermlanninsuomalaisten kielenvaihtoa. Tämän kirjan johdannossa hän valaisee syitä Vermlantiin muuttoon ja ympäristön vaikutusta metsäsuomalaisten kieleen ja kulttuuriin. Kirjan viitteet ja nimiluettelot antavat lisätietoa Vermlannin metsäsuomalaisten elämästä.

Elokerta ennen -- Vermlannin suomalaismetsissä består av texter som har inspelats år 1948 i Rördåfors vid norska gränsen i Värmland. Berättelserna ger en riklig och fängslande bild av språket och kulturen som finnar från framförallt Rautalampi storsocken förde med sig till Värmlands skogar.

I boken berättar målaren Johannes Johansson Oinoinen alias Niitahon Jussi, den finskkunniga Kaisa Vilhuinens son Karl Persson och bonden i Välaho Gustav Pålsson om livet i Värmlands finnskogar. Vi får veta hur man brände sved, sköt björnar, värmden ugnen i rökpörtet, krigade och slogs; det berättas om trolldom och besvärjelser och hur man skiljde par från varandra. Med finns också berättelser som handlar om Puro-Juhos liv och bragder, Wetterstrands möte med skogens rå och många andra pärlor ur den muntliga traditionen.

Riitta Taipale har i sin licentiatavhandling undersökt värmlandsfinnarnas språkbyte. I inledningen till denna bok belyser hon orsaker till flyttningen till Värmland och omgivningens inverkan på skogsfinnarnas språk och kultur. Noter och namnförteckningar belyser ytterligare skogsfinnarnas liv.

9789523153660 Juuti, Marjatta: Juurta jaksain nähtynä.

Marjatta Juutin elämäntarinan askelmerkit alkoivat vuonna 1950 Nivalan Maliskylässä. Kotiympäristöstä hän sai hyvät eväät elämänsä alkuun. Juuti otti opiskelut tosissaan ja valmistui hortonomi/puutarhaopettajaksi Suomen nuorimpana koskaan. Elämänpolku kulki monien vaiheiden kautta Nivalasta Alajärvelle. Opetustyö, kehittämistehtävät, yhteiskunnalliset luottamustehtävät ja järjestötoiminta tulivat tutuiksi. Vastapainona niille oli maalaistalon emännän ja perheenäidin velvollisuudet.

Marjatan tarina on sattumuksiltaan harvinaisen rikas, toisinaan jopa vaarallinen. Meriittilistaa hänelle on kertynyt paksun kansion verran. Enemmän kuin se, Marjatta on kiinnostunut niistä olosuhteista ja ihmisistä, joiden kanssa hän on vuorovaikutuksessa elänyt. Hän on halunnut selvittää ja selittää mennyttä, syitä ja seurauksia, nähdä ja tulkita omaa elämäänsä ja sen merkitystä yhteiskunnan ja ympäristön näkökulmasta.